

CILI DUHET TË JETË OBJEKTIVI I LIBRIT «EUROKOMUNIZËM APO EUROREVIZIONIZËM»

Libri me titull «Eurokomunizëm apo eurorevizionizëm», që jam duke shkruar, ka për objektiv demaskimin e deviacionit revizionist modern të një sërë partive të ashtuquajtura komuniste, në radhë të parë në Evropën Perëndimore dhe posaçërisht në Francë, në Itali, në Spanjë etj.

Tradhtia e këtyre partive, që e shpjegoj gjerë e gjatë në kapitujt e ndryshëm të këtij libri, konsiston në faktin që ato e hedhin poshtë teorinë e Marksit, të Engelsit, të Leninit dhe të Stalinit për revolucionin, për luftën e klasave, për diktaturën e proletariatit e për probleme të tjera që përbëjnë bazën themelore të doktrinës sonë shkencore.

Në libër do të dalë qartë se revizionizmi modern iu përshtat kohëve të pasluftës së Dytë Botërore, se variantet dhe korrentet e tij kanë të njëjtat baza dhe të njëjtën strategji, por ndryshojnë pak a shumë vetëm në taktika, se ato janë vazhdimi i teorive antimarksiste të partive të Internacionales së Dytë, të socialdemokracisë evropiane.

Duke filluar analizën e këtij deviacioni nga rruga e drejtë e marksizëm-leninizmit me brauderizmin në ish-Partinë Komuniste të SHBA-së, kam për qëllim të vërtetoj se teoritë në fjalë, ose më mirë rrymat e fuqishme revizioniste moderne, e kanë burimin te politika hegjemoniste e imperializmit amerikan.

Në shpjegimin e brauderizmit, të teorisë së renegatit Brauder dhe synimeve të tij, vërtetohet se deviacionet titiste, hrushoviane, maoiste dhe «eurokomuniste» ose më mirë eurorevizioniste e kanë burimin pikërisht në këtë politikë dhe në këtë korrent ideologjik të sajuar nga imperializmi amerikan, pas Luftës së Dytë Botërore.

Prandaj çështjen e titizmit, të hrushovizmit dhe të maoizmit nuk do ta shtroj në këtë libër si një çështje në vetvete, por ashtu siç kam shkruar edhe herët e tjera, do t'i trajtoj si deviacione të njohura, të lidhura dhe të varura nga strategjia botërore hegjemoniste e imperializmit amerikan në luftë kundër marksizëm-leninizmit, socializmit dhe veçanërisht kundër Bashkimit Sovjetik të kohës së Leninit e të Stalinit.

Pra, në shtjellimin e problemit, do të gjej pikat e përbashkëta me brauderizmin të titizmit, të revizionizmit hrushovian, të maoizmit e aleatëve të tyre. Për këtë qëllim do të nënvizoj çështjen se fill pas Luftës së Dytë Botërore imperializmi amerikan u gjend në pozita dominuese nga pikëpamja e fuqisë ekonomike dhe deri diku ushtarake për karshi Evropës dhe Azisë së rrënuar nga Lufta e Dytë Botërore. Në këtë periudhë kohe ekonomia amerikane e militarizuar ishte mjaft e fuqishme, Shtetet e Bashkuara të Amerikës synonin të vendosnin hegjemoninë e vet politiko-ekonomiko-ushtarake në të gjithë botën me qëllim që të rrethonin dhe të dobësonin Bashkimin Sovjetik, i cili doli fitimtar nga Lufta e Dytë Botërore dhe që me siguri shpejt do të mëkëmbej edhe nga ana ekonomike dhe do të ndihmonte për të konsoliduar shtetet e reja të demokracisë popullore që u krijuan në vendet e Evropës dhe të Azisë.

Pra, në këto situata, për të dominuar shtete dhe popuj dhe për t'i shfrytëzuar këto në interes të kapitalit të madh amerikan, Shtetet e Bashkuara të Amerikës duhej të zhvillonin luftën për shtrirjen e tyre me baza

ushtarake dhe me investime të mëdha ekonomike. Për këtë gjë u ndërtuan taktikat e luftës politiko-ideologjike, të luftës ekonomike, si dhe taktikat ushtarake. Këto të fundit ishin vazhdim i mëtejshëm i planeve të tyre që gjatë kohës së luftës, pra i atyre planeve që e kishin bërë ekonominë amerikane një fuqi të madhe për prodhimin e armëve moderne të sofistikuar, si edhe për zbulimin dhe prodhimin e bombës atomike, që ata e hodhën për herë të parë në Hiroshima dhe në Nagasaki.

Fill pas mbarimit të luftës, nën pretekstin e ndihmës me lekat dhe ushqimet e mbetura stok nga koha e luftës, imperialistët amerikano-anglezë, nëpërmjet UNRRA-s, tentuan të infiltronin në shumë vende të botës dhe veçanërisht në vendet ku populli erdhi në fuqi, domethënë në vendet e demokracisë popullore. Kështu ata synonin të përgatitnin një terren pak a shumë të përshtatshëm për veprime në një plan më të gjerë në të ardhmen. Duhet thënë se jugosllavët përfituan shumë nga dhuratat e UNRRA-s dhe u ushqyen shumë prej saj, por edhe UNRRA, nga ana e saj, mundi të infiltrohej dhe të krijonte agjenturat e veta në mekanizmat shtetërorë të pa-ndërtuar si duhej në shtetin jugosllav të porsaformuar.

Në vendin tonë, siç dihet, UNRRA u dëbua dhe nuk u pranua që oficerët anglezë, agjentë të Intelixhens Servisit, të vinin në Shqipëri dhe të ndanin ata vetë plaçkat dhe ushqimet e mbetura. Kështu dështoi taktika e UNRRA-s karshi vendit tonë.

Jo vetëm UNRRA, por është fakt se kanë zbarkuar në portet jugosllave edhe forca ushtarake angleze. Kur lexojmë kujtimet e Kardelit për takimet e tij me Stalinin (kujtime këto që janë shkruar për të denigruar Stalinin e madh dhe pikëpamjet e tij të qarta politike, ideologjike dhe organizative), bindemi për këtë të vërtetë. Aty, diku lexojmë që Stalini e pyet atë pse i kanë lejuar ata 3 mijë a 5 mijë anglezë në portet e tyre? Dhe Kardeli ia paska

kundërshtuar Stalinin këtë fakt, duke i thënë se nuk kanë zbarkuar veçse disa qindra. Titoja, në bisedimet e tij me Çerçillin, që u zhvilluan në kohën e luftës në Bari të Italisë më duket, ka rënë dakord jo vetëm që Anglia t'i priste ndihmat ndaj Drazha Mihajloviçit dhe qeverisë së mbretit Pjetër të Jugosllavisë, por ajo, në të njëjtën kohë, të shtonte ndihmat karshi Ushtrisë Nacionalçlirimtare Jugosllave, duke u marrë vesh patjetër edhe për zhvillimin e situatës së mëvonshme të pasluftës. Me fjalë të tjera, ai që në kohën e luftës ka qenë një deviator anti-marksist i maskuar, një agjent politik i borgjezisë kapitaliste angleze dhe më vonë i asaj amerikane.

Në Azi dhe veçanërisht në Kinë, ku, gjithashtu, ziente lufta nacionalçlirimtare kundër imperializmit japonez, amerikanët kishin si kalë lufte më tepër Çan Kai Shinë. Lobia e këtij të fundit ishte shumë e fortë në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, kurse lobia e Mao Ce Dunit ishte e dobët. Rrjedhimisht edhe ndihmat amerikane për Ushtrinë Nacionalçlirimtare Kineze nuk duhet të kenë qenë të konsiderueshme, por të pakta, pavarësisht se dokumentet aktuale që ka shpallur Departamenti Amerikan i Shtetit pohojnë që Mao Ce Duni dhe Çu En Lai janë përpjekur që interesimin e imperializmit amerikan në Lindjen e Largët e veçanërisht në Kinë, ta kthenin drejt luftës nacionalçlirimtare të udhëhequr nga Mao Ce Duni dhe të braktisej kështu Çan Kai Shia. Sido që të thuhet, është fakt se dëshirat e Maos, të Çusë dhe të miqve të tyre amerikanë, nuk çuan dot në favorin e Kinës «komuniste».

«Planit Marshall», gjoja ekonomik, nëpërmjet të cilit Shtetet e Bashkuara të Amerikës synonin të vendosnin hegjemoninë e tyre ekonomike në vende të ndryshme të Evropës së shkatërruar nga lufta, të Azisë, të Afrikës etj. i shërbente teoria e Brauderit, i cili predikonte se

vendet e botës dhe veçanërisht vendet e demokracisë popullore, që u krijuan gjatë luftës dhe pas luftës, si dhe Bashkimi Sovjetik duhej të zbutnin politikën e tyre marksiste-leniniste, dhe të pranonin ndihmën «altruiste» të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, të cilat, sipas tij, kanë një ekonomi të madhe dhe disponojnë teprica të mëdha, që mund dhe duhet t'u shërbejnë të gjithë popujve. (!) Brauderi, sikurse dihet, ishte njëkohësisht likuidator i partisë, duke predikuar zëvendësimin e saj me një shoqatë gjoja demokratike, e cila duhej të mbështeste politikën «demokratike» të të dy partive të borgjezisë amerikane: asaj republikane dhe asaj demokrate, që sundojnë me radhë në Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

Brauderizmi u bë strategjia e madhe e imperializmit amerikan. Taktika që përdori ky imperializëm nëpërmjet Brauderit pati një jehonë të madhe në Amerikën e Jugut, gjë që ndikoi shumë në vendosjen në vendet e ndryshme të Amerikës Latine të një thundre të hekurt politike, ekonomike dhe ushtarake të kapitalit amerikan. Amerika e Jugut u bë sfera e influencës së gjallë të Shteteve të Bashkuara të Amerikës. Këtu politika e sundimit të SHBA-së pati reperkusionet e saj edhe për tronditjen e partive të vjetra komuniste, në gjirin e të cilave u shkakjuan përçarje që e kishin burimin në veprimtarinë e elementëve oportunistë, të cilët, të lodhur nga lufta revolucionare, u kapën pas degëve që lëshonte imperializmi amerikan për të shuar revoltat e popujve, revolucionin dhe për të krimbur partitë marksiste-leniniste, që ushqenin, edukonin dhe drejtonin popujt drejt revolucionit.

Në Evropë brauderizmi nuk pati atë sukses që pati në Amerikën e Jugut, megjithatë, kjo farë e imperializmit amerikan nuk mbeti pa u thithur nga ata elementë reformistë, antimarksistë dhe antileninistë të maskuar,

që pritin ose përgatitin momentet e përshtatshme për të devijuar haptazi nga ideologjia jonë shkencore.

Është fakt se sido që titizmi jugosllav anonte shpirtërisht, ideologjikisht dhe politikisht drejt Perëndimit, drejt Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe merrte ndihma nga UNRRA, sido që merrte kontakte të shumta politike dhe realizonte kombinacione të fshehta me anglezët dhe me përfaqësues të tjerë të kapitalizmit botëror, prapë as ky nuk pranoi të merrte ndihmat e «Planit Marshall». Karshi këtij plani Jugosllavia qëndroi në të njëjtat pozita me ato të Bashkimit Sovjetik dhe të vendeve të demokracisë popullore.

Titizmi nuk e hoqi maskën që në fillim kundër marksizëm-leninizmit, kundër revolucionit, kundër socializmit, përkundrazi u përpoq të maskohej, duke vazhduar të përgatiste terrenin për shkëputjen e Jugosllavisë nga familja socialiste. Unë nuk do të hyj në hollësi për këtë çështje, pse do ta ngarkoja së tepërmi këtë libër me gjëra që janë të panevojshme të shënohen, por duhet të theksoj se, pas shkëputjes nga kampi i socializmit, Titoja dhe grupi i tij e lidhën Jugosllavinë me botën kapitaliste dhe i vunë për detyrë vetes që, në Jugosllavi, të transformonin çdo gjë në drejtim të shteteve kapitaliste perëndimore, duke filluar që nga politika, nga ideologjia, nga organizimi shtetëror, nga organizimi i ekonomisë dhe nga organizimi i ushtrisë, pra synonin ta transformonin Jugosllavinë sa më shpejt në një vend borgjez kapitalist.

Në këtë drejtim, pavarësisht se titistët nuk vepruan posaçërisht ashtu siç thoshte Brauderi, prapë duhet të vë në dukje pikat e ngjashme të brauderizmit me titizmin. Idetë e Brauderit ishin idetë e kapitalizmit amerikan, të cilat duhej të infiltroheshin në shtetet socialiste dhe në partitë komuniste të këtyre vendeve dhe të vendeve të tjera kapitaliste. Pra, Brauderi, siç kam shkruar, ishte një likuidator i partisë, por edhe Titoja ishte, gjithashtu,

një likuidator i vijës komuniste në partinë e tij, jo sepse i ndryshoi emrin kësaj partie, duke e quajtur Lidhja e Komunistëve të Jugosllavisë, por, sidomos, sepse i ndryshoi asaj qëllimet, funksionet, organizimin dhe rolin që luante dhe do të luante ajo parti në revolucion dhe në ndërtimin e socializmit. Titizmi ia hoqi shpirtin revolucionar Partisë Komuniste të Jugosllavisë dhe, *de facto*, arriti deri në atë shkallë sa ta likuidonte ndikimin e partisë dhe të ngrinte mbi të rolin e frontit. Kjo veprimtari nuk është gjë tjetër veçse likuidim i rolit të partisë, i atij roli pararojë për udhëheqjen e ndërtimit të socializmit, për zhdukjen përfundimisht të klasave shfrytëzuese dhe për kalimin nga socializmi në komunizëm, siç kanë përcaktuar Marks, Engelsi, Lenini dhe Stalini.

Pra në këtë çështje kardinale midis brauderizmit dhe titizmit ka një bashkësi politiko-ideologjike dhe organizative në lidhje me faktorin udhëheqës të revolucionit, të ndërtimit të socializmit dhe të komunizmit. Pra edhe titizmi, ashtu si brauderizmi, është likuidator dhe antimarksist-leninist. Derisa është antimarksist-leninist në platformën vendimtare të rolit pararojë të partisë së klasës punëtore në revolucion dhe në ndërtimin e socializmit, ai është i tillë në të gjitha platformat.

Pas kësaj veprë likuidatore në drejtim të partisë, ne jemi dëshmitarë të faktit që Jugosllavia titiste u ndal në fillimin e rrugës së reformave që kishte filluar. Me fjalë të tjera, Jugosllavia, pas shpëputjes nga Bashkimi Sovjetik edhe nga ne u përpëliti në një kaos veprimesh ekonomiko-organizative dhe në një ngadalësim të zhvillimit industrial dhe sidomos të zhvillimit të ndërtimit të socializmit në fshat. Kooperativat bujqësore u ndalën së formuari që në fillim, mori hov prona private mbi tokën deri në atë shkallë, sa aktualisht në Jugosllavi, nga 10 milionë hektarë tokë e punueshme, 9 milionë janë në pronësi të privatëve dhe vetëm 1 milion hektarë

tokë është në pronësi të tipit të fermave shtetërore kapitaliste.

Ky transformim i fillimit në fushat ekonomike, politike dhe ideologjike, do të sillte, natyrisht, sikurse sollti, edhe transformimin e vazhdueshëm të organizimit shtetëror, të organizimit të ushtrisë, të organizimit të arsimit e të kulturës, derisa u arrit njëfarë stabilizimi në disa forma kaotike anarkosindikaliste, siç është vetadministrimi jugosllav dhe futja e ekonomisë jugosllave në ingranazhin e kapitalizmit botëror. Me fjalë të tjera, nëpërmjet shoqërive të përbashkëta, nëpërmjet kredive të panumërta që mori dhe vazhdon të marrë nga fuqitë imperialiste, ekonomia jugosllave hyri nën zgjedhën e imperializmit amerikan dhe të kapitalizmit botëror.

Pas një sërë peripecish, titistët përgatitën terrenin dhe arritën pikërisht në atë objektivi që predikonte Brauderi, në pranimin e ndihmave dhe të mbështetjes ekonomike e politike të Shteteve të Bashkuara të Amerikës. Ja, pra, edhe një pikë e përbashkët e titizmit me brauderizmin.

Pse maoizmi dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës nuk patën sukses që të binin në ujdi me njëri-tjetrin më 1948 ose më 1949? Unë mendoj se në atë kohë imperializmi amerikan nuk e ndiente veten aq të fuqishëm sa të përballonte nevojat për ndihmë që kishte gjithë bota. Prandaj ai nuk u aktivizua gjatë kohës së luftës edhe pas çlirimit të Kinës për ta ndihmuar këtë të fundit me ndihma ekonomike dhe për t'u infiltruar në të. Shtetet e Bashkuara të Amerikës në atë kohë kishin shpresa dhe mbështetnin Çan Kai Shinë, por ata mendonin se më parë duhej të ndihmonin ose të nënshtronin nga çdo pikëpamje Japoninë, ta bënin këtë një aleat të fuqishme dhe të bindur të tyre, të rindërtonin ekonominë japoneze dhe ta kthenin këtë vend në një bastion të madh kundër Bashkimit Sovjetik dhe, eventualisht, kundër Kinës së

Mao Ce Dunit. Ka mundësi që Shtetet e Bashkuara të Amerikës të mos jenë aktivizuar në Kinë gjatë luftës, pse s'ka dyshim që ata mbështetnin Çan Kai Shinë, kurse pas çlirimit të Kinës nuk donin të krijonin fërkime të pariparueshme me Bashkimin Sovjetik. SHBA e dinin që në kontinentin e Azisë ishin të dobët dhe mund të pësonin disfatë përpara Bashkimit Sovjetik në rast se zhvillonin edhe në Azi të njëjtën politikë aktive siç bënin në Evropë. SHBA me sa duket nuk ishin aq të fuqishme sa të përballonin me ndihma të gjitha anët e botës dhe t'i përgatitnin ato kundër Bashkimit Sovjetik, kundër sistemit të socializmit, prandaj preferonin të përgatitnin më shumë Evropën, ku shkatërrimet ishin të mëdha dhe ku socializmi ishte bërë i rrezikshëm për kapitalin botëror.

Mao Ce Duni, grupi i tij dhe regjimi i ashtuquajtur socialist që ata vendosën në Kinë, nuk ishte veçse një regjim demokratiko-borgjez. Tendencat e Maos, të Liu Shao Çisë, të Çu En Lait dhe të shumë udhëheqësve të tjerë kinezë ishin që ata të ndihmoheshin nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Ata nuk kishin as besim, as shpresa se do t'i ndihmonte Bashkimi Sovjetik që Kina të bëhej një fuqi e madhe siç ëndërronin.

Përveç kësaj më duhet të vë në dukje se në pikëpamjet politiko-ideologjike të udhëheqjes së Partisë Komuniste të Kinës ekzistonin pika të përbashkëta referimi me brauderizmin, me titizmin dhe me socialdemokracinë. Komunizmi kinez ishte i shpëlarë.

Pas vdekjes së Maos dhe me ardhjen në fuqi të Hua Kuo Fenit e të Ten Hsiao Pinit, Kina ndryshoi kryekëput strategjinë e saj dhe e ktheu këtë drejt bashkëpunimit të përgjithshëm dhe të veçantë me Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe me kapitalizmin botëror, të cilët filluan ta mbështetnin Kinën politikisht, ta ndikonin ideologjikisht që ajo të braktiste edhe ndonjëfarë hije të marksizëm-

-leninizmit në kokën dhe në zemrën e njerëzve dhe të bënin kështu transformime të thella politiko-organizative drejt sistemit kapitalist qoftë në fushën ekonomike, qoftë në organizimin shtetëror, qoftë në atë të partisë.

Këtu, pra, duhet të vë në dukje pikat e përbashkëta të maoizmit (që gjatë kohës së luftës, pas çlirimit dhe pas vdekjes së Maos me ardhjen në fuqi të grupit të ri të Hua Kuo Fenit) me brauderizmin, me titizmin dhe me hrushovizmin.

Hrushovizmi nuk ka ndryshim nga këto rryma të tjera të revizionizmit modern; ai është një revizionizëm me maskë dhe është bërë jashtëzakonisht i rrezikshëm për fatet e socializmit dhe të popujve, për dy arsye: së pari, pse në dukje ruan terminologjinë marksiste dhe, së dyti, pse është bërë sundues në një shtet që përbën një fuqi të madhe socialimperialiste.

Por hrushovizmi ka përsëri pika të përbashkëta me të gjitha rrymat antimarksiste të ngjyrave që përmen-dëm, siç është, për shembull, likuidimi i Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik. Në atë vend nuk u bë ndërrimi i emrit, siç u bë në Jugosllavi. Jo, atje emri i Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik mbeti ai që ishte, por edhe këtu partisë iu hoq thelbi dhe shpirti revolucionar, roli i vërtetë i Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik u venit dhe ajo u bë parti gjoja e përshtatshme për situatat që u krijuan në Bashkimin Sovjetik pas ardhjes së hrushovianëve në fuqi dhe pas vdekjes së Stalinit. Pra iu «përshtat» situatave kur Bashkimi Sovjetik gjoja kishte përfunduar ndërtimin e socializmit dhe po «ndërtonte» komunizmin. Pra roli i Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik u shndërrua dhe drejtimit të zhvillimit e forcimit të ideologjisë marksiste-leniniste në praktikë dhe në teori ia zuri vendin deformimi i teorisë marksiste-leniniste me maska të ndryshme, me frazeologji, me demagogji. Organizimi politik i partisë u kthye

në një organizëm edhe fizikisht shtypës, pa lëre ideologjikisht dhe politikisht që po e po.

Pika tjetër e përbashkët e hrushovizmit me titizmin dhe me brauderizmin është «bashkekzistenca paqësore» natyrisht në forma të ndryshme. Format e taktikat e titizmit në këtë drejtim janë të ndryshme nga ato të hrushovizmit, por thelbi i tyre është i njëjtë. Titizmi, hrushovizmi, maoizmi si dhe eurorevizionistët, të katër tok, kanë për qëllim të ruajnë sundimin e kapitalit ndërkombëtar në përgjithësi dhe të kapitalit të çdo vendi në veçanti. Ata punojnë që mundësisht këtë kapital ta shkombëtarizojnë me anë të bashkëpunimit të shumanshëm politik, por sidomos ekonomik, nëpërmjet shoqërive të përbashkëta, nëpërmjet kredive dhe «ndihmave». Edhe Bashkimi Sovjetik nuk u shpëton dot «ndihmave» amerikane dhe atyre perëndimore, ashtu sikurse nuk u shpëtojnë dot as titizmi dhe aktualisht as maoizmi.

Natyrisht qëllimi im është që këtu t'i vë mirë në dukje të gjitha këto çështje, por të mos futem në hollësi dhe të argumentoj se eurokomunizmi, titizmi, hrushovizmi, maoizmi, brauderizmi e të tjera rryma revizioniste moderne kanë një bazë dhe një burim ideologjik — ideologjinë borgjeze dhe një qëllim të vetëm, luftën kundër marksizëm-leninizmit, kundër socializmit, kundër lëvizjeve nacionalçlirimtare të popujve.

Unë nuk i kam vënë detyrë vetes që të bëj historikun e revizionizmit modern, por kam për qëllim që nga ngjarjet historike, nga zhvillimi dialektik i historisë së popujve e vendeve të ndryshme, të nxjerr konkluzione për çështjet kryesore të librit, se ajo që quajnë eurokomunizëm në të vërtetë është eurorevizionizëm.

Natyrisht eurorevizionizmin nuk do ta trajtoj kështu siç po trajtoj këto tri rryma, sidomos titizmin, hrushovizmin dhe maoizmin në lidhje me brauderizmin, por do të vë në dukje që eurokomunizmi është një zhvillim

i mëtejshëm antimarksist i përhapjes së teorive revizioniste në partitë komuniste të Evropës Perëndimore dhe të disa shteteve të tjera kapitaliste, ku komunistët nuk janë në fuqi. Do të shtjelloj që strategjia e partive eurokomuniste është e njëjlojtë, por çdo parti eurorevizioniste ka taktika të ndryshme dhe etapa të ndryshme zhvillimi jo vetëm të përgjithshme, por edhe të veçanta. Kurdoherë për trajtimin shkencor të eurorevizionizmit duhen mbajtur parasysh lidhjet e revizionizmit të partive të Evropës Perëndimore dhe të vendeve të tjera kapitaliste me titizmin, hrushovizmin, maoizmin dhe brauderizmin.

Këto lidhje, ky unitet në parimet dhe në qëllimet kryesore që bashkojnë revizionizmin modern në të gjitha shfaqjet e tij strategjike dhe taktike, duhet të duken si fije e bardhë në copë të zezë. Nuk duhet harruar se partitë eurokomuniste nuk janë në fuqi, por ato përpiqen të infiltrohen në pushtetin e borgjezisë dhe këtë e bëjnë pikërisht për ato qëllime që kanë edhe titistët, edhe hrushovianët, edhe maoistët etj., pra për të ruajtur kapitalizmin në forma të reja.

Ndryshimi i eurokomunistëve me rrymat që thamë, qëndron në atë që ndërsa dje titistët, hrushovianët, maoistët e morën fuqinë nën maskën e luftës për ndërtimin e socializmit dhe sot shkallmuan socializmin që nga themelet, bashkë me partitë dhe parimet marksiste-leniniste, partitë revizioniste të vendeve kapitaliste përpiqen të futen në shërbim të borgjezisë kapitaliste, të lozin lojën parlamentare dhe të bëhen bashkështypëse të proletariatit dhe të popullit me socialdemokracinë, me demokristianët dhe me partitë e tjera të kapitalit. Me fjalë të tjera, eurorevizionistët kanë «zbuluar» se s'kanë pse të bëjnë transformime të thella në strukturën e jetës shoqërore, administrative, organizative e funksionare të borgjezisë dhe të shtetit të saj.

Është për këtë arsye që Karriljoja me shokë thonë se nuk duhet të shkatërrohet pushteti borgjez, por të reformohet, kurse titistëve, hrushovianëve, maoistëve etj. që të bashkëpunonin me borgjezinë iu desh të shkatërronin sistemin socialist dhe të rikthenin sistemin kapitalist.

Kaq kam parasysh për rregullimin e plotësimin e kapitullit të parë të librit.

Tash të vijmë në kapitullin e fundit, që është shumë i rëndësishëm, për arsye se ky kapitull duhet të përmbajë konkluzionin dhe objektivin, pse unë e shkruaj këtë libër. Objektivi është jo vetëm trajtimi në mënyrë teorike i çështjes së revizionizmit modern dhe i shfaqjeve të ndryshme të tij, por edhe lufta që duhet t'i bëjnë këtij revizionizmi partitë marksiste-leniniste të vërteta e revolucionare, partitë e tipit Lenin-Stalin, proletariati botëror dhe popujt kësaj rryme të egër, të rrezikshme të kapitalit botëror. Ky duhet të jetë edhe konkluzioni i gjithë këtij libri.

Pra, nuk mjafton të shkruaj në libër që klasa punëtore me partitë marksiste-leniniste duhet të sabotojë influencën e partive revizioniste dhe të aristokracisë punëtore në sindikata, po ashtu nuk mjafton problemi tjetër i rëndësishëm që konsiston në demoralizimin e ushtrisë borgjeze, siç e kam trajtuar në kapitullin e fundit, por, përveç këtyre dy qëllimeve, ka edhe qëllime të tjera kryesore që duhet t'i pasqyroj në këtë libër pa u nisur nga mendimi se këto çështje njihen. Partia jonë i ka thënë vazhdimisht çështjet themelore që kanë të bëjnë me mbrojtjen e marksizëm-leninizmit, por ne duhet të udhëhiqemi nga kërkesa e drejtë që në çdo libër ose artikull që shkruajmë për çështjet kryesore të luftës dhe të mjeteve të luftës sonë, të përmendim dhe të përcaktojmë qartë detyrat, pse ndryshe nuk mund t'i arrihet atij objektivi të madh që kërkojmë të arrijmë.

Në librin «Imperializmi dhe revolucioni» kam shkruar për çështje politiko-teorike të rëndësishme të kësaj faze, por nuk është e thënë që, pa përsëritur të njëjtat forma shtruarje të problemit, të mos përcaktojmë disa çështje të domosdoshme që duhet të ekzistojnë në këtë libër. Cilat janë këto çështje?

E para, është ajo që revizionizmi modern titist, hrushovian, eurokomunist, maoist, brauderian i likuiduan partitë e tyre, i zhveshën ato nga fryma marksiste-leniniste revolucionare, nga armët e tyre të mprehta, nga repartet e organizuara të klasës punëtore, të proletariatit dhe i kthyen në armë për shkatërrimin e revolucionit, për «shuarjen» e luftës së klasave, për «paqen» klasore.

Pra, duke marrë parasysh këtë problem kaq të madh, luftën që revizionistët modernë i bëjnë partisë, kësaj arme të mprehtë të proletariatit, pikërisht në kapitullin e fundit çështja kryesore është mbrojtja e qenies së partive marksiste-leniniste, të ndërtuara mbi bazën e mësimave të Marksit, të Leninit dhe të Stalinit dhe vërtetimi, në bazë të parimeve kryesore politiko-ideologjike dhe organizative të partisë, se pa një detashment të organizuar e pararojë të tillë nuk mund të shkohet në revolucionin e vërtetë, nuk mund të zhvillohet lufta nacionalçlirimtare, nuk mund të thellohet revolucioni demokratiko-borgjez, nuk mund të kalohet nga etapa e revolucionit demokratiko-borgjez në revolucionin proletar për të ndërtuar socializmin dhe më vonë komunizmin.

Në radhë të parë, mendoj të vë caqet, domethënë përkufizimet, parimet e vërteta marksiste-leniniste të partisë së proletariatit, pse pikërisht këto parime godasin, në radhë të parë, revizionistët modernë.

Problemi i dytë ka të bëjë me atë që revizionistët modernë kërkojnë të demoralizojnë klasën punëtore, proletariatin, ta përçajnë atë. Këtë ata e bëjnë sepse e dinë se proletariati është varrmihësi i kapitalizmit. Prandaj në

këtë kapitull më duhet ta bëj të qartë e të theksoj se partia marksiste-leniniste e tipit Lenin-Stalin nuk mund të ndërtohet dhe të rrojë jashtë klasës punëtore nga e cila ka dalë e për të cilën lufton dhe pa u udhëhequr nga ideologjia e saj marksiste-leniniste.

Në këtë çështje, domethënë në përcaktimin e rolit udhëheqës të partisë, të strategjisë dhe të taktikës së saj në etapat e ndryshme të revolucionit e në vende të ndryshme, ku lufta kundër kapitalizmit zhvillohet me intensitete të ndryshme, duke marrë parasysh forcën e kapitalit vendas dhe të atij ndërkombëtar, nga momentet nëpërmjet të cilave kalojnë dhe dobësitë që kanë, duhet të vë mirë në dukje fenomenet negative që aktualisht duken në partitë e reja marksiste-leniniste.

Partitë marksiste-leniniste dhe proletariati botëror e veçanërisht proletariati i çdo vendi të caktuar nuk duhet të nënvleftësojnë presionin e borgjezisë dhe të ideologjisë së saj, forcën shtypëse të kapitalizmit, të imperializmit e të socialimperializmit dhe të ideologjive mashtruese revizioniste. Në rast se partia nuk ndërtohet mbi bazën e parimeve të vërteta marksiste-leniniste dhe të një organizimi të fortë e me një disiplinë të hekurt proletare, këto presione e influenca negative e të dëmshme bëhen shumë të rrezikshme.

Sentimentalizmi, liberalizmi, tendenca për numër, për të dhënë përshtypjen se po shtohen radhët e partisë me anëtarë të rinj, pa zbatuar me rreptësi normat marksiste-leniniste, pranimet në parti jo vetëm shkaktojnë që influenca dhe presioni i borgjezisë ta godasin rëndë atë nga jashtë, por të infiltrojnë brenda dhe ta përçajjnë e ta likuidojnë partinë.

Në çështjen kapitale të ndërtimit e të zhvillimit të tyre, të shtimit ose pakësimit të radhëve të partisë, partitë e reja marksiste-leniniste medoemos duhet të nisen nga parimi i madh dhe gjithnjë aktual se në vendet ka-

pitaliste gjithçka në këtë drejtim bëhet nëpërmjet një lufte të ashpër me forcat e shtetit kapitalist dhe me ideologjitë e tij fashiste, socialdemokrate, revizioniste, reformiste.

Këto rreziqe nuk mund të konsiderohen akademike. Jo. Ato janë rreziqe reale, të cilat duhet të përballohen. Por atyre nuk mund t'u bëhet ballë, në rast se partia nuk ndërtohet mbi bazat e marksizëm-leninizmit. Ato nuk mund të përballohen në qoftë se në themel të programit të veprimit e të luftës së partisë nuk vihet nevoja e sakrificës për idealet e mëdha të kauzës së proletariatit e të komunizmit, dhe nëse këto sakrifica nuk pranohen me ndërgjegje dhe nuk bëhen pa lëkundje në çdo moment, në çdo situatë e në çdo rrethanë që do ta lypë interesin i madh i proletariatit dhe i popullit.

Në vendet kapitaliste, ekzistenca e shumë partive ka shkaktuar një botëkuptim të rrezikshëm në mendjet e njerëzve. Këto parti të borgjezisë janë parti për vota, janë në shërbim të kapitalit vendas dhe të atij botëror. Ky kapital i bashkuar sundon me ndihmën e aparatit të gjerë bankar, me atë të pushtetit shtetëror, sundon me forcën e organizuar të ushtrisë, të sigurimit e të organeve të tjera të dhunës. Partitë që janë të lidhura me kapitalin, me koncernet e shoqëritë e ndryshme shumëkombëshe, kanë për detyrë të lozin lojën e «demokracisë», për t'i çorientuar masat nga objektivi kryesor i luftës së tyre, domethënë nga përmbysja dhe zhdukja e zgjedhës së kapitalit dhe marrja e pushtetit shtetëror në dorë nga masat punonjëse, pra nga kryerja e revolucionit.

Jo pa qëllim partitë borgjeze zbatojnë orientimet e format aktuale organizative e politike, lejojnë të hyjë e të dalë në radhët e tyre kush të dojë e kur të dojë, të gjithë janë «të lirë» të llomotitin, të çirren, por askujt s'i lejohet të veprojnë. Çështjet që kanë të bëjnë me jetën e njerëzve «i rregullojnë» të tjerë. Anëtarët e partive të

ndryshme, pra, kanë vetëm «të drejtën» e llogjeve, të fjalimeve, të diskureve nëpër mitingje pa kapërcyer caqet e së ashtuquajturës liri të fjalës. Kalimi nga liria e fjalës në veprime konkrete klasifikohet e trajtohet si veprim anarkistësh, kriminelësh dhe terroristësh. Prandaj nëse një parti marksiste-leniniste nuk bën kujdes në pranimet në gjirin e saj, në qoftë se anëtarët e saj nuk futen në veprime e aksione konkrete, në luftë konkrete, ajo nuk do të jetë një parti e vërtetë marksiste-leniniste, por një parti marksiste-leniniste vetëm me emër. Një parti e tillë patjetër, në momente të caktuara, do të çahet në fraksione të ndryshme, do të ketë shumë vija, që do të bashkëjetojnë, sepse partia është kthyer në një parti liberale, oportuniste dhe revizioniste. Një parti e tillë as i nevojitet, as i përshtatet klasës punëtore.

Mjaft parti marksiste-leniniste thonë se janë dakord me Partinë e Punës të Shqipërisë, por theksojnë se për një çështje të vetme, për çështjen e Mao Ce Dunit e të maocedunidesë, «ne kemi mendimet tona». Në fakt ajo parti që thotë kështu nuk është dakord me Partinë e Punës të Shqipërisë në një çështje me rëndësi të madhe parimore megjithëse Partia e Punës e Shqipërisë, për sa i përket vijës së Partisë Komuniste të Kinës dhe maocedunidesë, ka bërë një analizë të thellë, kurse ajo parti që pretendon se në përgjithësi është dakord me Partinë e Punës të Shqipërisë, dhe nuk është dakord vetëm me çështjen e maocedunidesë, është një parti e re dhe as që i ka bërë një analizë kësaj çështjeje të rëndësishme, e cila në të vërtetë përbën një devijim revizionist. Natyrisht, për ne kjo parti përderisa nuk e sqaron këtë pozitë, nuk mund të jetë në pozitë marksiste-leniniste.

Ka, gjithashtu, edhe parti që dikur e kanë hequr veten si parti në pozita marksiste-leniniste, por në disa situata ato e kanë ndryshuar edhe strategjinë edhe taktikën e tyre, dhe duket qartë se në mos haptazi, në mënyrë

të tërthortë janë kthyer në prosovjetike. Në propagandën e tyre ata predikojnë se «në Bashkimin Sovjetik ndërtohet socializmi», se në Partinë Komuniste të Bashkimit Sovjetik «ekzistojnë burokratë, por ekzistojnë edhe revolucionarë, marksistë-leninistë».

Në parti të tilla ekzistojnë edhe grupe që mbrojnë haptazi maocedunidenë dhe janë në kundërshtim me Partinë tonë. Për ne, këto parti e këto grupe s'janë marksiste-leniniste. Prandaj në çështjen kapitale të formimit të partisë, në pranimin e anëtarëve në radhët e saj, duhet të ecet me kritere të shëndosha politike, ideologjike, organizative, kritere të cilat na i mësojnë Marksi, Engelsi, Lenini dhe Stalini.

Në qoftë se në këto drejtime nuk ndiqet rruga e shëndoshë, marksiste-leniniste, edhe vetë partia kurrë nuk mund të jetë e shëndoshë. Partia marksiste-leniniste duhet të jetë parti e klasës punëtore, repart i organizuar i proletariatit, shtabi i tij madhor dhe, që të jetë e tillë, ajo duhet të edukohet me teorinë marksiste-leniniste. Pastaj këtë teori, duke e përvetësuar mirë, duhet ta përdorë si armë të fuqishme e të pazëvendësueshme në luftën klasore për triumfin e revolucionit, për vendosjen e diktaturës së proletariatit dhe për ndërtimin e socializmit.

Ajo parti marksiste-leniniste që duhet ta përvetësojë dhe ta zbatojë këtë teori, në qoftë se e përvetëson, por nuk e zbaton ose e zbaton gabim dhe vazhdon të mos e ndreqë gabimin që bën, ajo nuk do të ketë rrugë të drejtë, do të devijojë nga rruga e saj.

Partia marksiste-leniniste nuk lind e nuk krijohet ashtu kot. Përkundrazi ajo lind e krijohet si rezultat i disa faktorëve objektivë e subjektivë shumë të rëndësishëm. Partia marksiste-leniniste del nga gjiri i klasës, përfaqëson aspiratat e saj të larta, qëllimet e saj revolucionare dhe zbaton luftën e klasës. Jashtë klasës punëtore, jashtë objektivave të saj revolucionarë, jashtë

teorisë marksiste-leniniste, që është teoria e klasës punëtore, nuk mund të ketë kurrë parti marksiste-leniniste. Nuk mund të jetë parti marksiste-leniniste, parti e proletariatit, parti e klasës punëtore, një parti me shumë korrente dhe me shumë tendenca politike e prirje ideologjike. Një parti e tillë mund të jetë çdo gjë, por parti marksiste-leniniste ajo nuk mund të jetë.

Një çështje tjetër me rëndësi që duhet të sqarohet e të theksohet mirë në këtë libër, është ajo që: partia marksiste-leniniste është parti e veprimt, e aksionit dhe jo parti që qëndron në bisht të ngjarjeve e të lëvizjes së masave ose që futet në rrethin vicioz të partive të tjera revizioniste e reformiste. Një parti marksiste-leniniste revolucionare nuk mund të pajtohet as me reformizmin dhe as me anarkizmin e me terrorizmin. Ajo është kundër të gjitha këtyre rrymave kundërrevolucionare. Por ajo duhet të ketë, gjithashtu, parasysh e të mos harrojë kurrë se përgatit luftën revolucionare të klasës punëtore dhe të masave të tjera punonjëse, prandaj në çdo vend e në çdo rrethanë ndërtimin e saj organizativ dhe punën e vet duhet ta bëjë në mënyrë të tillë që të futet në gjirin e klasës punëtore, të luftojë tok me të, në ballë të saj dhe të krijojë rrethanat dhe mundësitë që klasa të kuptojë politikisht dhe ideologjikisht si rolin e vet të madh në luftën revolucionare, ashtu edhe rolin hegjemon të partisë së saj në revolucion. Në të njëjtën kohë duhet mbajtur parasysh se si pasojë e një pune të tillë, edhe partia marksiste-leniniste nuk mund t'i shpëtojë goditjeve të borgjezisë dhe të aparatit të saj shtypës.

Me këtë problem lidhen çështjet që unë kam shtruar për unitetin e klasës punëtore në çdo vend. Aktualisht uniteti nuk ekziston, ai është përçarë në shkallë kombëtare e ndërkombëtare nga partitë e tjera të kapitalit, të socialdemokracisë, të revizionistëve etj. Me këtë lidhet lufta që duhet të bëjnë partitë marksiste-leniniste tok me kla-

sën punëtore, të cilën duhet ta bëjnë të ndërgjegjshme, kundër ndikimit të socialdemokracisë, të revizionizmit, të reformizmit, të aristokracisë punëtore. Pra të luftohet për të transformuar edhe organizmat aktualë të klasës punëtore, një nga më të fuqishmet e të cilave janë sindikatat, në organizma revolucionarë. Çfarë duhet bërë që këto sindikata të kthehen në organizata me të vërtetë revolucionare e që të luftojnë për mbrojtjen e interesave të klasës punëtore? Që ato të bëhen të tilla duhet që marksistë-leninistët, komunistët e vërtetë të futen në to, të punojnë me to, të sqarojnë klasën, të organizojnë veprimet dhe luftën e saj, ta udhëheqin atë që të dalë në luftë politike, ideologjike dhe ekonomike kundër socialdemokracisë, revizionizmit dhe shtetit të borgjezisë. Në këtë mënyrë përgatitet revolucioni dhe shpallet kryengritja. Prandaj duhet pasur parasysh se është e pamundur që borgjezia të mos e godasë partinë marksiste-leniniste, është e pamundur që veprimet e partisë komuniste marksiste-leniniste që bien dhe janë në kundërshtim me platformën e partive të tjera socialdemokrate e reformiste që ka caktuar kapitali, të mos i quajnë si veprime anarkistësh dhe terroristësh.

Lenini e ka përcaktuar mirë luftën që partitë marksiste-leniniste duhet t'i bëjnë edhe djathtizmit, edhe majtizmit, edhe anarkizmit, edhe terrorizmit. Prandaj këto veprime komplekse të luftës që duhet të bëjnë partitë komuniste marksiste-leniniste në gjirin e klasës punëtore dhe të masave punonjëse kundër pushtetit të borgjezisë, janë ato që përcaktojnë në syrin e masave që ngrihen kundër pushtetit të borgjezisë, karakterin e vërtetë revolucionar të veprimeve e të aksioneve, pavarësisht nga goditjet dhe nga shtypja e ashpër e borgjezisë kapitaliste, shtypje që mund të çojë deri në goditje të armatosura, në vendosje të diktaturës fashiste dhe të ndërmarrjes së veprimeve gjakatare kundër klasës pu-

nëto dhe kundër komunistëve të vërtetë. Le të mos harrojmë se, siç tregon historia, nga këto goditje arrihet në luftë të vërtetë civile, në kryengritje të përgjithshme.

Partia komuniste marksiste-leniniste nuk duhet të trembet nga lufta revolucionare civile, sepse në këtë luftë çojnë shtypja dhe dhuna e egër borgjeze. Dihet se lufta civile nuk bëhet midis klasës punëtore dhe punonjësve të ndershëm, por ajo zhvillohet nga këta të fundit kundër organeve shtypëse fashiste të shtetit të borgjezisë kapitaliste. Kjo përbën periudhën e luftës revolucionare të proletariatit për marrjen e pushtetit me dhunë. Këtë luftë kapitalistët, borgjezët, revizionistët e kanë frikë dhe e cilësojnë luftë civile. Prandaj socialdemokracia dhe revizionistët modernë përpiqen që të mos e lejojnë klasën punëtore të fitojë ndërgjegjen e saj klasore, të zhvillohet, të kuptojë domethënien e problemeve ekonomike, politike dhe ideologjike në atë shkallë, sa të arrijë në atë pjekuri revolucionare që ndihmon në krijimin e kushteve objektive dhe subjektive të luftës për marrjen e pushtetit.

Çështja është që ta bëjmë të ndërgjegjshme klasën punëtore për rolin që ka ajo në marrjen e pushtetit dhe vendosjen e diktaturës së proletariatit, që klasën punëtore ta shkëputim nga influenca e borgjezisë dhe ta shpëtojmë nga pasojat e ligjeve shtypëse të saj, të socialdemokracisë, të revizionizmit, domethënë nga zinxhirët e kapitalizmit; çështja është që marksistët-leninistët të futen në bashkimet profesionale dhe të punojnë për krijimin e sindikatave revolucionare, të cilat kanë për qëllim luftën kundër aparatit shtypës të shtetit borgjez dhe përmbysjen e tij. Prandaj në gjithë këtë punë duhet të dalim në konkluzionin që partitë marksiste-leniniste, në krye të klasës punëtore, organizohen, edukohen, futen në veprime për të shembur nga themelet pushtetin e kapitalit dhe për të marrë pushtetin në duart e veta. Ky

është një konkluzion me rëndësi të madhe teorike dhe praktike.

Edhe çështja tjetër që unë kam shtruar disa herë, çështja e demoralizimit dhe e paralizimit të ushtrisë së borgjezisë, ka për qëllim që të krijojë ato rrethana e ato kushte në të cilat kjo armë e borgjezisë, përpara hovit revolucionar të masave, të gjendet e çorganizuar dhe e çarmatosur.

Pra dy çështjet kapitale: futja në sindikatat aktuale të borgjezuarra dhe shndërrimi i tyre në sindikata revolucionare, nga njëra anë, dhe demoralizimi e paralizimi i aparatit të ushtrisë dhe sabotimi i kësaj arme të borgjezisë, janë dy kushte për të shpejtuar revolucionin dhe për të evituar goditjen e përgjakshme që borgjezia kapitaliste kërkon t'i japë klasës punëtore dhe punonjësve që ngrihen në revolucion. Natyrisht (dhe këtë duhet ta shtojmë e ta theksojmë gjithashtu) këtë qëllim kanë edhe aleancat që duhet të bëjë partia marksiste-leniniste e klasës punëtore me njerëzit përparimtarë, me partitë përparimtare apo me fraksione të këtyre partive që janë për ecjen së bashku për disa probleme në periudha të ndryshme.

Çështja e aleancave, pra, është një problem tjetër që duhet të trajtoj në librin «Eurokomunizëm apo eurorevizionizëm» përveç problemit të partisë, problemit të sindikatave dhe problemit të ushtrisë. Ky është një problem me rëndësi të madhe, delikat dhe mjaft i mprehtë. Për këtë duhet të përcaktojmë mirë anët, shfaqjet e mira dhe të këqija që aktualisht ekzistojnë në masat në lëvizje, në kërkesat e në kundërshtimet e tyre, me fjalë të tjera në dialektikën e luftës së tyre, mbi zgjedhjen e drejtë të rrugëve për të arritur në aleanca të ndryshme. Pikërisht në kuptimin e shëndoshë të situatave që ekzistojnë në gjirin e masave, në gjirin e grupimeve të ndryshme politike qëndron pjekuria e partisë marksiste-leniniste që di

të kombinojë aleancat, duke ruajtur personalitetin e shëndoshë dhe të fortë të saj e, në të njëjtën kohë, duke shtuar ndikimin e vet në këto masa nëpërmjet këtyre aleancave me një politikë të drejtë, me një parashikim pak a shumë të saktë të ngjarjeve dhe të rezultateve. Vetëm kështu partia jo vetëm do të ruajë personalitetin e saj, por edhe do të shtojë influencën në masat që kërkon t'i grumbullojë dhe t'i hedhë në revolucion. Qëndrimi në vend, apatia, llafet e diskutimet boshe të një partie marksiste-leniniste janë vdekje për të. Që këtej del konkluzioni shumë i rëndësishëm se në rast se një parti marksiste-leniniste nuk është vazhdimisht në veprim, në lëvizje, në agjitacion, në propagandë, në qoftë se ajo nuk merr pjesë në manifestimet e ndryshme të klasës punëtore e të masave të tjera punonjëse, pavarësisht se ato janë nën presionin e partive reformiste, ajo nuk do të mund dot t'ia ndërrojë kursin që këto parti reformiste u japin lëvizjeve të masave.

E gjithë çështja është që partitë marksiste-leniniste të aftësohen për të qenë të zgjuara, të shpejta e të sakta në analiza dhe të drejta e të vendosura në marrjen e vendimeve. Për të përpunuar masat me ideologjinë dhe frymën e saj, natyrisht, partia duhet të përdorë shumë forma, shumë metoda pune, por më efikasat janë ato që zhvillohen brenda në gjirin e masave e sidomos kur këto masa janë në lëvizje, në aksion për të kërkuar e për të mbrojtur të drejtat e tyre ekonomike e ca më mirë ato politike.

Ne shohim se në rrugët e qyteteve e të fshatrave të vendeve kapitaliste zhvillohen mitingje e demonstrata. Natyrisht këto janë të organizuara nga partitë e borgjezisë, socialdemokrate dhe revizioniste, të cilat kanë disa arsye përse i nxjerrin masat në rrugë. Në radhë të parë këtu është fjala si ata nëpërmjet kësaj përcaktojnë qëllimet që i udhëheqin këto masa në kërkesat e tyre të

kufizuara, prandaj pikërisht këtu qëndron edhe aftësia dhe zgjuarsia e komunistëve që të marrin pjesë në këto lëvizje masash dhe gjatë veprimit t'i kthejnë ato në demonstrata dhe në përleshje politike me aparatën e dhunës të borgjezisë dhe të shërbëtorëve të saj. Pra propaganda dhe vija e drejtë e partisë nuk mund të bëjnë efekt vetëm me anën e shtypit të saj, që zakonisht është një gazetë me tirazh jashtëzakonisht të kufizuar. Efektin e vijës së drejtë të partisë duhet ta sigurojnë vetë komunistët, simpatizantët dhe njerëzit e frontit, të organizatave të rinisë, pikërisht gjatë veprimeve dhe aksioneve të klasës punëtore e të masave të tjera punonjëse, kur ato janë duke kërkuar disa të drejta. Pikërisht këto momente e këto kërkesa që për komunistët nuk janë të mjaftueshme, duhet të shfrytëzohen mirë dhe të kalohet më tej, të bëhet që klasa e masat punonjëse të mos mbeten në caqet e rivendikimeve që u kanë caktuar sindikatat borgjeze ose reformiste, por t'i tejkalojnë ato dhe të hidhen në veprime me karakter politik.

Një veprim i tillë revolucionar aktiv siguron dy objektiva të rëndësishëm: nga njëra anë, kalitjen e vet në aksione së bashku me masat dhe rritjen e autoritetit tek ato dhe, nga ana tjetër, do ta lejojë partinë që të shohë në veprim elementët më të përparuar, politikisht dhe ideologjikisht, të klasës punëtore, ata që do të jenë shtyllat e ardhshme të vendosura të partisë marksiste-leniniste. Nga ata ajo do të sigurojë gjak të ri për radhët e veta në vend që të grumbullojë andej-këndej dhe të pranojë qosheve disa elementë intelektualë të pakënaqur ose disa punonjës të papunë që kërkojnë drejtësi, që janë të revoltuar, por që nuk janë aq të fortë dhe nuk pranojnë një disiplinë të hekurt të një partie proletare marksiste-leniniste.

Një vijë e tillë luftarake e partive marksiste-leniniste do t'i çojë ata në pozitat e përgatitjes shkallë-shkallë të

kryengritjes e të revolucionit. Kryengritja dhe revolucionin duhen përgatitur, ata nuk vijnë vetë. Përgatitja më e mirë bëhet nëpërmjet aksioneve. Por partitë marksiste-leniniste duhet të kenë parasysh mirë se tok me aksionin duhet edhe teoria, e cila duhet të udhëheqë aksionin, pra nuk duhet nënvlerësuar teoria, sepse, siç na mësojnë mësuesit tanë të mëdhenj të marksizëm-leninizmit, Marksi, Engelsi, Lenini dhe Stalini, pa aksion nuk ka teori dhe pa teori nuk ka aksion.

Më duket se mjaft udhëheqës të disa partive marksiste-leniniste të reja kanë rënë në format e propagandës së rëndomtë të partive revizioniste nga ku janë shkëputur. Ata mendojnë se të tërë punën e partisë e përbëjnë diskutimet e vazhdueshme dhe kontestimet e paprincipita për një çështje ose për një tjetër. Në fakt po të shikojmë me kujdes veprimtarinë e partive revizioniste do të vëmë re se ajo konsiston vetëm në fjalime, në diskutime pa fund, në teorizime pa bukë. Asgjë nuk del nga një punë e tillë shterpë. Ato e përpunojnë masën nëpërmjet shtypit të tyre, të cilin, duhet pranuar, e kanë të madh. Vetë këto parti janë truste të mëdha kapitaliste dhe propagandën e tyre e bëjnë me rrogëtarë të posaçëm. Këta janë bërë mjeshtër të rafinuar për t'u predikuar masave punonjëse, nga tribunat e mitingjeve, çfarë duhet të bëjnë e çfarë nuk duhet të bëjnë. Demagogjia e tyre arrin në një shkallë që e trullos mendimin e shëndoshë të masës rreth qëllimit final dhe e bën atë të besojë se ajo që arrin nëpërmjet një greve të shkurtër, t'i duket se diçka ka arritur. Pikërisht kjo është një gënjeshtër e madhe, në dëm të klasës punëtore e të masave punonjëse dhe në favor të borgjezisë kapitaliste, sepse në të njëjtën kohë forca e kapitalit, mjetet e tij, institucionet dhe forcat e armatosura të borgjezisë bëjnë punën e tyre. Në fakt borgjezia pak shqetësohet nga fjalët, nga artikujt, nga diskuret e këtyre rrogëtarëve revizionistë edhe nga gre-

vat e shumta që bëhen nën udhëheqjen e partive të tyre.

Pra, në qoftë se partitë marksiste-leniniste ose disa udhëheqës adoptojnë stilin dhe metodën e punës të revizionistëve, ata nuk do të dalin dot nga veza, nuk do t'i zgjerojnë radhët e tyre, nuk do të ngrenë dhe nuk do të kalitin moralin dhe shpirtin luftarak të partisë së tyre, përkundrazi do të dobësojnë hovin revoltues revolucionar të anëtarëve të partisë dhe të masave që e ndjekin atë në veprimet e saj.

Organizimi i partisë në celula në vendet kapitaliste ka rëndësi jashtëzakonisht të madhe. Këto celula partie duhet të konsiderohen si bërthama luftarake, si bërthama të armatosura të partisë. Në situatat aktuale partitë marksiste-leniniste duhet të armatosen me ideologjinë marksiste-leniniste dhe me frymën e veprimit dhe të aksionit të përditshëm revolucionar, plot sakrificë dhe, në momente, periudha ose etapa të tjera, të armatosura edhe me armë, duhet të përgatiten për t'u përleshur me forcat e rendit borgjez kapitalist.

Në libër duhet të theksoj se mjaft parti të reja marksiste-leniniste nuk mendojnë si duhet se në veprime e në aksione kërkojnë sakrificë, se do të ketë njerëz që do të dëmtohen, do të vriten e do të burgosen dhe prandaj duhet punuar që rreth partisë të krijohet një masë e madhe njerëzish të devotshëm e revolucionarë të vendosur që ta dëgjojnë partinë dhe të hidhen tok me të në veprime revolucionare. Për këtë partitë duhet të krijojnë baza jo vetëm propagandistike legale, por edhe baza luftarake për momente të nxehta, të cilat duhet t'i parashikojnë. Një parti që nuk parashikon momente të nxehta goditjeje e përleshjeje me forcat e borgjezisë kapitaliste, ajo nuk është një parti e vërtetë revolucionare. Për të parimi teorik se pushteti nuk mund t'i rrëmbehet borgjezisë veçse me dhunë, domethënë me armë, duke luftuar dhe sakrifikuar, mbetet një frazë boshe, një slogan.

Kur themi që partia duhet të ekzistojë në ilegalitet e në të njëjtën kohë të punojë edhe në legalitet, të përfitojë edhe nga momentet e legalitetit, këtë duhet të kemi parasysh, se momentet e ashpra të luftës janë të paevitueshme, dhe në këto momente të ashpra lufte komunistët duhet të kenë krijuar forcat e tyre të goditjes, duhet të kenë krijuar prapavijat e tyre dhe t'i kenë armatosur ato me mjetet e nevojshme politike, ideologjike dhe materiale.

Natyrisht, të gjitha këto çështje dhe mendime të tjera që mund të lindin nga rishikimi i mëtejshëm i materialit që po përgatis, duhet të formohen në mënyrë të drejtë e parimore që përfundimet e nxjerra nga lufta e Partisë sonë dhe nga lufta e partive marksiste-leniniste të vendeve të tjera, nga eksperiencia e hidhur e tradhtisë së krerëve revizionistë dhe të partive të tyre, të mos paraqiten si direktiva që lëshon Partia jonë, por si konkluzione, si eksperiencë që ajo nxjerr nga ndodhitë dhe nga zhvillimi i ngjarjeve kombëtare dhe ndërkombëtare, nga përlëshjet e klasës punëtore dhe të punonjësve të tjerë me kapitalizmin botëror, me borgjezinë kapitaliste nacionale dhe me partitë e borgjezisë së vjetër dhe të re, socialdemokrate dhe revizioniste në vende të ndryshme.

Konkluzioni i librit duhet të jetë konciz, optimist. Duhet që lexuesi i këtij libri të kuptojë mirë e drejt atë çka thotë Partia jonë, ç'konkluzione nxjerr Partia jonë. Këto konkluzione të shërbejnë që t'ia shpërndajnë mjegullën nga koka atij që i lexon dhe t'i hapin horizonte lufte dhe përpjekjesh, horizonte organizimi të luftës me metoda revolucionare që i përshtaten periudhës në të cilën po kalojmë.

Konkluzioni i këtij libri, më duket mua, duhet të jetë një sintezë e qartë, e shkurtër, koncize, plot optimizëm revolucionar për të gjitha mendimet e shprehura dhe idetë e trajtuara në kapitujt e ndryshëm të tij. Pra të

jetë, si me thënë, një përmbledhje e shkurtër por e qartë që të rikapitulojë pa përsëritje vijat kryesore të qëndrimeve marksiste-leniniste revolucionare të partive të vërteta marksiste-leniniste dhe pikat, fushat ku duhet të godasë lufta jonë për të mobilizuar masat punëtore dhe të punonjësve të tjerë në një luftë nacionalçlirimtare kundër shtypjes së brendshme dhe të jashtme, për një luftë të ashpër kundër ideologjisë socialdemokrate dhe revizioniste të përfaqësuar nga partitë e ndryshme të kapitalit, për t'u hequr maskën pseudomarksistëve që në kohën aktuale, në kohën e revolucioneve proletare, për t'i zgjatur jetën kapitalizmit botëror, imperializmit dhe social-imperializmit në kalbëzim, deformojnë teorinë tonë shker-core, marksizëm-leninizmin e pavdekshëm, gjithnjë triumfues.